

B.A. Semester - 5 (CBCS) Examination

December - 2020 (Old Course)

SANSKRIT: P16 SANSKRUT VYAKRAN (CORE - 16)

Time: 1:30 Hours

Marks: 42

Instructions:

1. Figures to the right indicate marks.
2. There are five questions in the question paper.
3. Answer any three of the following questions.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક ગદ્યખંડનો અનુવાદ કરો: (૧૪)
- Que-1 Translate any one of the following passages : (14)
- (૧) કંસઃ મથુરાયાઃ નૃપતિરભવત્। તસ્ય દેવકી નામ્ના સ્વસા આસીત્। દેવક્યાઃ વિવાહઃ વસુદેવેન સહ જાતઃ। તતઃ કંસઃ ભગિનીદેવકીં તસ્યાઃ ભર્તારં વસુદેવં ચ રથમુપાવેશયત્ સ્વયં ચ રથમનયત્। માર્ગે આકાશાત દિવ્યવાહ્ની નિર્ગતા “ભૌઃ કંસ ત્વં દેવકીં પરમેનાન્દેન રથેન વહસિ કિન્તુ દેવક્યાઃ પુત્ર એવ તવ કાલઃ” ઇતિ। તસ્માત્ કંસઃ ભયમન્વભવત્। દેવકીં વસુદેવં ચ સ કારાગૃહે પ્રક્ષિપત્। કારાગૃહે દેવક્યાઃ પુત્રાઃ અજાયન્ત્। કંસઃ ક્રમશઃ સર્વાન્યુત્રાનમારયત્। અષ્ટમં પુત્રં કૃષ્ણં વસુદેવશ્ચલેન ગોકુલમનયત્। બાલઃ કૃષ્ણઃ ગોકુલે નન્દસ્ય ગૃહેઽવસત્। અનન્તરં કૃષ્ણઃ કંસમમારયત્।
- (૨) એકદા દુષ્યન્તો નામ રાજા મૃગયાયૈ વનમગચ્છત। તત્ર બહવઃ પશવસ્તેનાહનન્યન્ત। એકં મૃગં પલાયનં વિલોક્યાસૌ શરેણ તં હન્તુમૈચ્છત। અત્રાન્તરે કેચન મુનપસ્તત્રાગતાઃ। તેઽવદન્ – ‘ભો ભો રાજન્, આશ્રમ પ્રસન્ના મુનયસ્તમવદન – ‘વીરમાત્મજં લભસ્વ’ ઇતિ। તદનન્તરં દુષ્યન્તઃ કણ્વમહર્ષેરાશ્રમમગચ્છત। કણ્વઃ સોમતીર્થે ગત આસીત્। તસ્ય કૃતિકા દુહિતા શકુન્તલા સ્વાશ્રમં આસીત્। દુષ્યન્તાય સા સ્વાગતં વ્યાહરત્। અનન્તરં દુષ્યન્તસ્તાં પર્યણયત્।
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક ગદ્યખંડનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો: (૧૪)
- Que-2 Translate any one of the following passages into Sanskrit: (14)
- (1) કેટલાક લોકો માને છે કે ભારતીય સંસ્કૃતિ સંપૂર્ણપણે ધાર્મિક અને અધ્યાત્મિક છે અને ભૌતિકજીવનનું તેમાં કોઈ મહત્વ નથી. પરંતુ ખરેખર આવું નથી. ભારતીય જીવનમાં ધાર્મિકતા અને આધ્યાત્મિકતાની સાથે ભૌતિકતાને પણ સમાન મહત્વ આપવામાં આવે છે. આપણા જીવનનો શ્રેષ્ઠ અને આદર્શ એવા ચાર પુરુષાર્થ – ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષ આના સાક્ષી છે.
- (1) Some people believe that the Indian culture is totally religious and spiritual and that there is no important place for material life. But really it is not so In Indian life material life is also allotted an equal importance together with righteousness and spirituality. Our best and ideal four expedients of life, righteousness, wealth, desire and salvation are a witness to this.
- (2) ભારત મારો દેશ છે. બધાં ભારતીયો મારાં ભાઈ – બહેન છે. હું મારા દેશને ચાહું છું. તેનાં સમૃદ્ધિ અને વૈવિધ્યપૂર્ણ સંસ્કારનો હું ગર્વ અનુભવું છું. હું સર્વદા તેને અનુસરવા પ્રયત્નશીલ બનીશ. હું મારાં માતા-પિતા, શિક્ષકો તથા પૂજનીયો તરફ આદર પ્રદર્શિત કરીશ. હું મારા દેશને મારી નિષ્ઠા અર્પણ કરું છું તથા તેના કલ્યાણને લક્ષીકૃત કરીને વર્તીશ.
- (2) India is my country. All Indians are my brothers and sisters. I love my country. I am proud of it's variety in culture. I will be always faithful to my country. I will be obedient to my mother – father, teachers and elders. I give all my faithfulness to my country. I will behave with the view to the welfare of my country.

પ્રશ્ન-૩(અ)	નીચે આપેલા રૂપો ઓળખાવો : (કોઈપણ ચાર)	(૦૮)
Que-3(A)	Identify the following grammatical forms : (any four)	(08)
	(૧) રામાત્ (૨) કવિના (૩) ભાનૂન (૪) નદૈ (૫) વારિષુ (૬) વધુમ્ (૭) પિતરિ (૮) કવૌ	
પ્રશ્ન-૩(બ)	નીચે આપેલા રૂપો ઓળખાવો : (કોઈપણ ત્રણ)	(૦૬)
Que-3(B)	Identify the following grammatical forms : (any three)	(06)
	(૧) લિખામઃ (૨) સૃજન્તિ (૩) વિશય (૪) મુચ્ચતિ (૫) અક્ષિપત્ (૬) અલિખઃ	
પ્રશ્ન-૪	દ્વન્દ્વ સમાસના પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.	(૧૪)
Que-4	Explain with examples the types of દ્વન્દ્વ સમાસ.	(14)
પ્રશ્ન-૫	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો.	(૧૪)
Que-5	Write short note on any two of the following:	(14)
	(૧) સ્વરસન્ધિઃ। (૨) કર્મધારયસમાસ। (૩) વિસર્ગસન્ધિ। (૪) લેદ - લકાર।	
